

Web technológia

JavaScript, 1. rész

Dr. Hatwagner F. Miklós

Széchenyi István Egyetem, Győr

https://github.com/wajzy/GKxB_INTM049.git

2022. október 5.

+ "Java" + 'Script' → "JavaScript"

Jellemzők

- Értékek: `true`, `false`
- Pl. `5 < 3` \rightarrow `false`

Logikai operátorok

`és` `true && false` \rightarrow `false`
`vagy` `true || false` \rightarrow `true`
`nem` `!true` \rightarrow `false`

Short circuit evaluation (pl. alapérték megadására):

`undefined || "Gizi"` \rightarrow `"Gizi"`, `null || "Gizi"` \rightarrow `"Gizi"`,
`"" || "Gizi"` \rightarrow `"Gizi"`, `"Gizi" || "Mari"` \rightarrow `"Gizi"`

- ==, !=, <, <=, >, >=
- Pl. "Bill" != "Gates" → true, Infinity == Infinity → true,
de NaN == NaN → false (ld. isNaN(), isFinite())
- Karakterláncok összehasonlítása: karakterkódok alapján

```
?: 1<2?"kisebb":"nagyobb" → "kisebb"
```

Automatikus típuskonverzió (*Type coercion*)

Néhány példa:

- `5 * null → 0`
- `"5" - 3 → 2`
- `"5" + 3 → "53"`
- `"öt" * 3 → NaN, 5 * undefined → NaN`
- `false == 0 → true, true == 1 → true, true == 2 → false, "" == false → true`
- Definiált az érték? `null == undefined → true, null == 0 → false`

Típusok egyezését megkövetelő operátorok: `==`, `!=`

- `const`

```
const c = 3.14
```

`c = 2` → `TypeError: invalid assignment to const 'c'`

Névadási szabályok

- betűket, számokat, \$ és _ karaktereket tartalmazhat
- számjeggyel nem kezdődhet
- nem lehet foglalt szó (pl. let)
- kis- és nagybetűket megkülönbözteti
- javasolt stílus: *camel case* (hosszuValtozoNeve)

X rajzolás (megoldás)

Most rajzoljon 5x5-ös méretű X-et csillagokból:

```

  *      *
    *    *
     *
    *    *
  *      *

```



```
const hatvany = function(alap, kitevo) {
  let h = 1;
  for(let k=1; k<=kitevo; k++) {
    h *= alap;
  }
  return h;
}

console.log(hatvany(2, 0)); // 1
console.log(hatvany(2, 1)); // 2
console.log(hatvany(2, 2)); // 4
console.log(hatvany(3, 2)); // 9
```

```
console.log(hatvany(2, 0)); // 1
console.log(hatvany(2, 1)); // 2
console.log(hatvany(2, 2)); // 4
console.log(hatvany(3, 2)); // 9

function hatvany(alap, kitevo) {
    let h = 1;
    for(let k=1; k<=kitevo; k++) {
        h *= alap;
    }
    return h;
}
```



```
let a = 1; // globális
{
  let a = 2; // elfedés, lokális
  let b = 3; // lokális
  var c = 4; // globális
  console.log('a=${a}, b=${b}, c=${c}'); // a=2, b=3, c=4
}
// console.log('a=${a}, b=${b}, c=${c}'); // ReferenceError: b is not defined
console.log('a=${a}, c=${c}'); // a=1, c=4
```


Régi módszer hiányzó paraméterek kezelésére (**hatvanyAlapertelmezettRegi.js**)

```
1  const hatvany = function(alap, kitevo) {  
2      if(typeof kitevo === "undefined") kitevo = 1;  
3      let h = 1;  
4      for(let k=1; k<=kitevo; k++) {  
5          h *= alap;  
6      }  
7      return h;  
8  }  
9  
10 console.log(hatvany(2, 0)); // 1  
11 console.log(hatvany(2, 1)); // 2  
12 console.log(hatvany(2)); // 2  
13 console.log(hatvany(2, 2)); // 4
```


- Paraméterek átadása balról jobbra, akár az alapértelmezett értékek felülírásával is
- Alapértelmezett érték kiszámítható kifejezéssel, akár fv. hívással is
- Ezek minden egyes híváskor kiértékelődnek
- Minden, a paramétertől balra lévő további paraméter használható inicializálásra
- [További részletek](#)

Magasabbrendű függvények (Higher-Order Functions, HOF): olyan függvények, melyek fv. paramétert fogadnak, vagy fv.-t adnak vissza

```
1 const osszead = (a, b) => a + b;
2 const muvelet = function(a, op, b) {
3   console.log(`$${a} + $${b} = $${op(a, b)}`);
4 }
5 muvelet(3, osszead, 5); // 3 + 5 = 8
```



```
(function(a, op, b) {
  console.log(`${a} + ${b} = ${op(a, b)}`);
})(3, (a, b) => a + b, 5); // 3 + 5 = 8

((a, op, b) => {
  console.log(`${a} + ${b} = ${op(a, b)}`);
})(4, (a, b) => a + b, 7); // 4 + 7 = 11
```

- Mi történik, ha egy *külső* függvény *lokális* változóit eléri egy *belső* függvény, amit *meghívunk* azután, hogy az őt létrehozó *külső* függvényből kiléptünk?

- Mi történik, ha egy *külső* függvény *lokális* változóit eléri egy *belső* függvény, amit *meghívunk* azután, hogy az őt létrehozó *külső* függvényből kiléptünk?
- A függvény megőrzi futtatási környezetét


```
const hatvany = (kitevo) => {
```


[illegible]

A. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$ B. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$ C. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$ D. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

$f(x_-)$	α	β	γ
0.0	0.0	0.0	0.0
0.1	0.1	0.1	0.1
0.2	0.2	0.2	0.2
0.3	0.3	0.3	0.3
0.4	0.4	0.4	0.4
0.5	0.5	0.5	0.5
0.6	0.6	0.6	0.6
0.7	0.7	0.7	0.7
0.8	0.8	0.8	0.8
0.9	0.9	0.9	0.9
1.0	1.0	1.0	1.0

1. A feladat megoldásához a feladat szövegében megadott adatokat kell használni.

$f(x_0)$	\approx	$10^2 \cdot 612$	\approx	$(-1)^{n+1} \frac{\pi}{2}$
----------	-----------	------------------	-----------	----------------------------

$$f(x) = 25x^2 - 612x + 10$$

A függvénynek természetesen nem kell végtelen sok tagot, illetve azok összegét meghatároznia. Elegendő, ha a függvény $\epsilon = 10^{-6}$ pontossággal kiszámítja az eredményt.

Objektumok

- tulajdonság (kulcs) – érték párok (csak a null-nak és az undefined-nak nincsenek tulajdonságai a nyelvben)
- minden tulajdonság egyedi az objektumban
- a tulajdonság lehet adat vagy függvény (metódus)
- a tulajdonságot az értéktől : választja el, a párokat egymástól ,

Objektum definiálása literálként

```
1  const hg = {
2      nev: "Kovács István",
3      neptun: "a1b2c3",
4      zh: 12
5  };
```

hg kötése konstans, de ettől még a tulajdonságok értéke megváltoztatható.
Tulajdonságok elérése: `objektum.tulajdonság` formában

Objektum módosítása

```

6 console.log(hg.zh); // 12
7 hg.zh = 14; // Tulajdonságok változtathatók
8 console.log(hg.zh); // 14
9 // De const miatt az objektum nem váltható le
10 /*
11 hg = { // TypeError: invalid assignment to const 'hg'
12     nev: "Nagy Péter",
13     neptun: "1q2w3e",
14     zh: 13
15 };
16 */

```

Két kötés (referencia) ugyanarra az objektumra

```
18 // Kötések (binding), nem klasszikus változók
19 let hallgato = hg;
20 hg.zh = 15;
21 console.log(hallgato.zh); // 15
```

Tulajdonságok feltérképezése

- `in` (tartalmazás) operátor (vs. `if(objektum.tulajdonság) ...`)
- `for/in` ciklus, a tulajdonságokon történő iterálásra

Ha a tulajdonság neve kötéssel adott, a `.` operátor nem használható →
objektum["tulajdonság"]

Tulajdonságok elérése

```
23 // Tulajdonság létezésének tesztelése
24 console.log("nev" in hg); // true
25 console.log("evfolyam" in hg); // false
26
27 // Milyen tulajdonságok vannak az objektumban, milyen értékkel?
28 function nyomtat(obj) {
29     for(let tul in obj) {
30         console.log(tul, ":", obj[tul]);
31     }
32 }
```

Objektumok tartalmának másolása:

`Object.assign(cél, forrás1, forrás2, ..., forrásN)`

Visszatérési érték: `cél`

Tulajdonságok másolása

```
34 // Objektumok tartalmi másolása
35 const hg2 = {
36   nev: "Kovács Emőke",
37   zh2: 19
38 };
39
40 let egyesített = Object.assign({}, hg, hg2);
41 nyomtat(egyesített);
42 Object.assign(hg2, hg);
43 nyomtat(hg2);
```

Kimenet

```
nev : Kovács Emőke
neptun : a1b2c3
zh : 15
zh2 : 19
```

```
nev : Kovács István
zh2 : 19
neptun : a1b2c3
zh : 15
```

Tulajdonságok értékadással bármikor felvehetők az objektumba, és delete operátorral törölhetőek

Tulajdonságok hozzáadása, törlése

```
45 // Tulajdonságok utólagos hozzáadása, elvétele
46 hg.zh1 = hg.zh;
47 delete hg.zh;
48 hg.zh2 = 20;
49 nyomtat(hg);
```

Kimenet

```
nev : Kovács István
neptun : a1b2c3
zh1 : 15
zh2 : 20
```

Rövidített objektum definíciós szintakszis: a kötés neve lesz a tulajdonság neve is

Metódus hozzáadása

```

51 let nev = "Fekete_Péter";
52 let neptun = "abcdef";
53 let zh1 = 12;
54 let zh2 = 8;
55 const hg3 = {
56     nev: nev,
57     neptun: neptun,
58     zh1: zh1,
59     zh2: zh2
60 };
61 nyomtat(hg3);
62 const hg4 = { nev, neptun, zh1, zh2 };
63 nyomtat(hg4);

```

Kimenet

```
nev : Fekete Péter
neptun : abcdef
zh1 : 12
zh2 : 8
```

```
nev : Fekete Péter
neptun : abcdef
zh1 : 12
zh2 : 8
```

Metódus: a tulajdonság értéke függvény. Az objektum többi tulajdonsága a `this`-en keresztül érhető el

Metódus hozzáadása

```
65 // Metódusok; arrow fn. nem használható,  
66 // mert nincs saját kötése a this-hez  
67 hg.getAlairas = function() {  
68     return (this.zh1+this.zh2) >= 20;  
69 }  
70 console.log(hg.getAlairas()); // true
```

Tömbök

- Speciális objektumok, amelyekben a tulajdonságok nevei (kulcsok) nem negatív egész számok, de az értékek vegyesen bármilyen típusúak lehetnek
- Tömb literál létrehozása: [elem1, elem2, ..., elemN]
- Tömb elemszáma: tömb.length tulajdonság
- Elemek elérése: [] operátorral

Tömb létrehozása, indexelés, elemszám megállapítás

```
1 let t1 = []; // üres tömb
2 console.log(typeof t1); // object
3 let t2 = ["Alma", "Banán", "Citrom"];
4 console.log(t2[1]); // Banán
5 t2[1] = "Burgonya";
6 console.log(t2[1]); // Burgonya
7 console.log(t2.length); // 3
```


Tömböt állít elő az `Object.keys()` egy objektum tulajdonságaiból

Objektum tulajdonságainak visszaadása tömbként

```
23 let tulajdonsagok = Object.keys({  
24     egy: 1,  
25     ketto: 2,  
26     három: 3  
27 });  
28 nyomtat2(tulajdonsagok);
```

Kimenet

```
0 : egy  
1 : ketto  
2 : három
```


További elemek hozzáadása egy kiválasztott indexű elemhez történő hozzárendeléssel lehetséges. A tömb elemszáma a legnagyobb index alapján kerül meghatározásra, **nem a tárolt elemek száma** alapján!

Tömbök elemei

```
30 t2[3] = "Dió";  
31 nyomtat2(t2);  
32 t2[5] = "Füge";  
33 console.log(t2.length); // 6  
34 console.log(t2[4]); // undefined  
35 nyomtat2(t2);
```

Kimenet

```
0 : Alma  
1 : Burgonya  
2 : Citrom  
3 : Dió  
6  
undefined  
0 : Alma  
1 : Burgonya  
2 : Citrom  
3 : Dió  
5 : Füge
```

A literál megadásakor is jelezhetjük, hogy bizonyos indexű elemeket nem kívánunk létrehozni.

Hiányos tömbök

```
36 let t3 = ["Alma", , "Citrom", ];  
37 console.log(t3.length); // 3  
38 nyomtat2(t3);  
39 let t4 = ["Alma", , "Citrom", undefined];  
40 console.log(t4.length); // 4  
41 nyomtat2(t4);
```

Kimenet

```
3  
0 : Alma  
2 : Citrom  
4  
0 : Alma  
2 : Citrom  
3 : undefined
```

Tömbelem törlése: delete operátorral

Tömbelem törlése

```
43 delete t4[2];  
44 nyomtat2(t4);
```

Kimenet

```
0 : Alma  
3 : undefined
```

Verem műveletek

- Tömb végén: `push()`/`pop()`
- Tömb elején: `unshift()`/`shift()` (vagyis egy *igazi* sort pl. a `push()`/`shift()` párossal lehetne létrehozni)

Veremműveletek

```
46 let t5 = [ 1, 2, 3 ];
47 t5.push(4);
48 nyomtat2(t5);
49 console.log(t5.pop()); // 4
50 nyomtat2(t5);
51 t5.unshift(0);
52 nyomtat2(t5);
53 console.log(t5.shift()); // 0
54 nyomtat2(t5);
```

Kimenet 1/2

```
0 : 1
1 : 2
2 : 3
3 : 4
4
0 : 1
1 : 2
2 : 3
```

Kimenet 2/2

```
0 : 0
1 : 1
2 : 2
3 : 3
0
0 : 1
1 : 2
2 : 3
```

Tömbök egyesítése: concat()

Tömbök egyesítése

```
56 let t6 = ["Alma", "Banán"];  
57 let t7 = [1, 2, 3];  
58 let t8 = t6.concat(t7);  
59 nyomtat2(t8);
```

Kimenet

```
0 : Alma  
1 : Banán  
2 : 1  
3 : 2  
4 : 3
```

Tömbelemek kivágása és beillesztése az eredeti tömb módosításával (= helyben):

- `tömb.splice(tol[, db[, elem1[, elem2[, ...[, elemN]]]])`
- `tol`: a műveletvégzés indexe, lehet negatív is
- `db`: a törölni kívánt elemek száma
- `elem1, elem2, ..., elemN`: beszúrandó új elemek
- visszatérési érték: a törölt elemek tömbje

Törlés és beszúrás

```
61 let t9 = ["Alma", "Banán", "Citrom", "Dió"];
62 console.log(t9.splice(1, 2)); // ["Banán", "Citrom"]
63 console.log(t9); // ["Alma", "Dió"]
64 console.log(t9.splice(2, 0, "Eper", "Füge")); // []
65 console.log(t9); // ["Alma", "Dió", "Eper", "Füge"]
66 console.log(t9.splice(-1, 1)); // ["Füge"]
```

Új tömb létrehozása meglévő tömb elemeinek kimásolásával

- `tömb.slice(tol[, ig])`
- `tol`: kezdőindex
- `ig`: végindex (ezt már **nem** érinti a művelet); alapértelmezett értéke `tömb.length`
- az indexek lehetnek negatívak is
- visszatérési érték: az új tömb

Új tömb létrehozása meglévő alapján

```
68 let t10 = ["Alma", "Banán", "Citrom", "Dió"];
69 //           0         1         2         3
70 //          -4        -3        -2        -1
71 console.log(t10.slice(1, 2)); // ["Banán"]
72 console.log(t10); // ["Alma", "Banán", "Citrom", "Dió"]
73 console.log(t10.slice(-3, -1)); // ["Banán", "Citrom"]
```

A tömbök metódusai

Keresés tömbökben:

- `tömb.indexOf(keresett[, tol])`
`tömb.lastIndexOf(keresett[, tol])`
- `indexOf`: balról jobbra, `lastIndexOf`: jobbról balra keres
- `keresett`: a keresett érték
- `tol`: keresés megkezdésének helye, index; elhagyható, és lehet negatív is
- visszatérési érték: -1, ha nincs találat

Keresés tömbökben

```
75 let t11 = ["Alma", "Banán", "Citrom", "Alma"];
76 //      0      1      2      3
77 //     -4     -3     -2     -1
78 console.log(t11.indexOf("Banán")); // 1
79 console.log(t11.indexOf("Dió")); // -1
80 console.log(t11.lastIndexOf("Alma")); // 3
81 console.log(t11.indexOf("Alma", 1)); // 3
82 console.log(t11.indexOf("Alma", -3)); // 3
```


Rendezés:

- `sort()`: karakterláncként kezelt adatokat rendez
- `sort(hasonlítóFv)`: adott fv. által adott relációt figyelembe véve rendez

Rendezés különféle sorrendekbe

```
95 let tomb = [10, 2, 100, 20, 1, 200]
96 console.log(tomb.sort()) // 1, 10, 100, 2, 20, 200
97 console.log(tomb.sort((a, b) => {
98     if(a < b) {
99         return 1;
100     } else if(a == b) {
101         return 0;
102     } else {
103         return -1;
104     }
105 }))) // 200, 100, 20, 10, 2, 1
```

Függvény paramétert váró függvények → funkcionális programozás felé

- `forEach()` minden egyes elemmel külön meghívja a paraméter fv.-t
- `every()` Igazat ad, ha a tesztelő fv. minden egyes elemre igazat ad → logikai és
- `some()` Igazat ad, ha a tesztelő fv. legalább egy elemre igazat ad → logikai vagy
- `filter()` Új tömböt készít és ad vissza, amely azokból az elemekből áll, melyekre a paraméter fv. igazat adott
- `map()` Minden elemet egyesével leképez egy újra, melyekből új tömböt állít elő
- `reduce()` Balról jobbra összevonja az elemeket egyetlen változóba
- `reduceRight()` Mint `reduce()`, csak jobbról balra haladva

Tömb fv. paramétert váró függvényei

```
107 let szamok = [10, 20, 30];
108 szamok.forEach(elem => console.log(elem / 10)); // 1 2 3
109 console.log(szamok.every(elem => elem > 15)); // false
110 console.log(szamok.some(elem => elem > 15)); // true
111 console.log(szamok.filter(elem => elem > 15)); // [20, 30]
112 console.log(szamok.map(elem => elem*elem)); // [100, 400, 900]
113 console.log(szamok.reduce((osszeg, szam) => osszeg + szam)); // 60
```

Többdimenziós tömb egydimenziós tömbök egymásba ágyazásával hozható létre

Többdimenziós tömbök

```
84 let t12 = [ ["Alma", "Banán"],  
85             [1, 2, 3] ];  
86 function mtxNyomtat(mtx) {  
87     for(let sor in mtx) {  
88         for(let cella in mtx[sor]) {  
89             console.log(sor, cella, ":", mtx[sor][cella]);  
90         }  
91     }  
92 }  
93 mtxNyomtat(t12);
```

Kimenet

```
0 0 : Alma  
0 1 : Banán  
1 0 : 1  
1 1 : 2  
1 2 : 3
```

Egy tömb elemeinek elérése nehézkes lehet, főleg ha többdimenziós, nagy elemszámú tömbről van szó. Példa: 2x2-es mátrix **determinánsának** meghatározása.

$$\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = a \times d - b \times c$$

Egyszerűbb, kifejezőbb, ha indexelés nélkül, közvetlenül elérhetők a mátrix elemei.

Dekompozíció

```
1 function det1(mtx) {  
2   return mtx[0][0]*mtx[1][1] - mtx[0][1]*mtx[1][0];  
3 }  
4 const m = [[3, 5], [2, 7]];  
5 console.log(det1(m)); // 11  
6 const det2 = ([[a, b], [c, d]]) => a*d - b*c;  
7 console.log(det2(m)); // 11
```

Hasonló dekompozíció objektumokkal is megvalósítható.

Dekompozíció

```
9  let {nev, zh1, zh2} = { nev: "Fehér Ilona", neptun: "QWERTZ",  
10                          zh1: 12, zh2: 19 };  
11  console.log(`${nev} összesen ${zh1+zh2} pontot ért el a ZH-kon.`)  
12  // Fehér Ilona összesen 31 pontot ért el a ZH-kon.
```

Egy függvény fogadhat előre meg nem határozott számú paramétert, melyeket az arguments tömb-szerű változón keresztül érhet el.

Változó számú paraméter

```
1 function atlag1() {  
2   let osszeg = 0;  
3   for(let adat of arguments) {  
4     osszeg += adat;  
5   }  
6   return osszeg / arguments.length;  
7 }  
8 console.log(atlag1(1, 2, 3, 4)); // 2.5
```

Fejlettebb megoldás a maradék paraméterek (rest parameters) használata, mely a külön átadott aktuális paramétereket egy adott nevű tömbbe gyűjti.

Változó számú paraméter

```
10 function atlag2 (...adatok) {  
11     let osszeg = 0;  
12     for(let adat of adatok) {  
13         osszeg += adat;  
14     }  
15     return osszeg / adatok.length;  
16 }  
17 console.log(atlag2(1, 2, 3, 4)); // 2.5
```


Ez a megoldás független értékeknek tömbbe foglalására, és tömb elemeinek különálló változókba helyezésére is lehetőséget ad.

Független változók ↔ tömb

```
19 let szamok1 = [1, 2, 3, 4];  
20 console.log(atlag2(...szamok1)); // 2.5  
21 let szamok2 = [0, ...szamok1, 5, 6];  
22 console.log(szamok2); // [ 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6 ]
```

A függvények paraméter átadásának módja

- alapvetően érték szerinti (*pass by value*), de
- az objektumoknak a referenciáját adja át, de azt érték szerint (*pass by sharing*) → az objektum csak a fv.-en belül cserélhető le, de az eredeti objektum meglévő tulajdonságainak módosítása látszik a hívás után is

atadas.js

```
1 function valtoztat(a, b, c)
2 {
3     a = a * 10;
4     b.tag = "megváltozott";
5     c = {tag: "megváltozott"};
6 }
7
8 var szam = 10;
9 var obj1 = {tag: "eredeti"};
10 var obj2 = {tag: "eredeti"};
11
12 valtoztat(szam, obj1, obj2);
13
14 console.log(szam); // 10
15 console.log(obj1.tag); // megváltozott
16 console.log(obj2.tag); // eredeti
```

Újradeklaráció: `let/const` esetén hiba, `var/function` esetén nem!

```
1  let a = 1;
2  // let a = 2; SyntaxError: redeclaration of let a
3  const b = 1;
4  // const b = 2; SyntaxError: redeclaration of const b
5  var c = 1;
6  var c = 2;
7  console.log(c); // 2
8
9  const muvelet = (n, m) => n + m;
10 //const muvelet = (n, m) => n * m; SyntaxError: redeclaration of const muvelet
11 function fv(n) {
12     return n + 1;
13 }
14 function fv(n) {
15     return n * n;
16 }
17 console.log(fv(3)); // 9
```

```
for(const idx of [1, 2, 3].keys()) { // iterátor a kulcsokra
  console.log(idx);
} // 0 1 2

console.log(Array(5)); // 5 elemű üres tömböt hoz létre

const tartomany = n => [...Array(n).keys()];
const novel = a => a + 1;
const szorzas = (a, b) => a * b;
const faktorialis = (n) => tartomany(n).map(novel).reduce(szorzas);
console.log(faktorialis(5)) // 120
```

Typeof működése különböző típusú adatokkal → pl. fv. létezésének ellenőrzésére

```
1 console.log(typeof(Math.sin)); // function
2 console.log(typeof({kulcs: "ertek"})); // object
3 console.log(typeof([1, 2, 3])); // object
4 console.log(typeof(null)); // object
5 console.log(typeof(undefined)); // undefined
6 console.log(typeof(true)); // boolean
7 console.log(typeof(1)); // number
8 console.log(typeof("szó")); // string
```

Tömbelemek összekeverése ([kever.js](#))

Írjon olyan függvényt, ami összekeveri egy tömb elemeit! Ötlet: [Fisher-Yates shuffle](#)

Tömb kilapítása ([kilapitas.js](#))

Írjon olyan függvényt, ami egy mátrix összes elemét belerakja egy újonnan létrehozott egydimenziós tömbbe (vektorba)! Ötlet: `reduce()`, `concat()` metódusok használata.